

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

124. Quas præterea incurrat pœnas, qui præsumit retinere plura curata, aut plures Personatus veldignitates sine curâ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

utrumque amittat, seu ipso jure privatus existat utroque. Azor, *loc. cit.* dicens, hoc jure in præfens uti Ecclesiam, dum Trid. *sess. 7. c. 4.* hæc expressis innovat & roborat dictos illos textus: *Quicumque de cetero plura curata, aut aliàs incompatibilia beneficia quocunque modo & titulo contra SS. Canonum & præsertim constitutionis Innocent. III. qua incipit, de multa, dispositionem recipere, & simul retinere præsumpserit, beneficiis ipsi, etiam præfens Canonis (seu hujus decreti Concilii) vigore ipso jure privatus existat & c.* Quod Trid. decretum generaliter loquitur de quibuscunque beneficiis incompatilibus vigore quorumcunque Canonum, nec restringi potest ad solum illud *c. de multa*, quia addit: *præsertim*, quæ dictio ampliativa est, & comprehendit alios quoque Canones, & vi eorum alia incompatibilia, ut sunt beneficia omnino simplicia uniformia sub eodem texto, de quibus infra; quorum unum vacat ipso jure per assecutionem alterius, vi *c. literas de concess. præb. Pirh. loc. cit. nu. 150.* citans Garc. p. II. c. 91. In hoc verò omnibus istis antiquis Canonibus, utpote non loquentibus nisi de curatis, de dignitatibus, personatibus, officiis non curatis, vel de simplicibus uniformibus, seu similibus in eadem Ecclesia, esse rigidius & loqui universalius, quòd vi illarum particularum: *aut aliàs incompatibilia*, se extendat quoque ad simplicia residentiam requirentia, existentia in diversis Ecclesiis, v. g. duos Canonicatus, sentiunt Garc. *loc. cit. nu. 84.* Barb. cum aliis supra citatis contra Navar. & alios censentes, Tridentin. solum Canones innovare, non verò extendendo se ultra illos, comprehendere dicta simplicia; eò quòd particula *istæ, aut aliàs incompatibilia*, sic intelligi possunt, ut præter curata significantur etiam dignitates, personatus non curati & c. de quibus loquitur *c. de multa*. Quin & particula *istæ: etiam vigore præfens Canonis* satis indicare videantur, noluisse Concilium vacationem seu privationem novam ipso jure inducere; sed veterem confirmare & innovare, statuendo ut beneficia incompatibilia, quæ juxta jus antiquum ipso jure vacabant, etiam vacent juxta jus novum ipso jure. Quam Navarri sententiam valde probabilem & in praxi tutam, saltem ubi Tridentini hoc decretum in eo sensu & vigore non est receptum, ait Pirh. *loc. cit. nu. 150.*

Quæstio 124. Quas præterea incurrat pœnas, qui præsumit retinere plura curata, aut plures personatus, vel dignitates sine cura?

Respondeo: præterquam, quòd ipso jure amittat utrumque, est inhabilis ad ordines, & aliud quodcunque beneficium Ecclesiasticum: ita expressè *Extravag. execrabilis*, ac proinde electio talis ipso jure est irrita. Laym, *ad c. dudum, de Elect. n. 9.* vel potius, etsi talis sit ineligibilis, electio ejus cassari debet. Pirh. *de præb. n. 174. & 175.* Porro non extendit se hæc pœna inhabilitatis ad beneficia obtenta, sed ad obtinenda. Pirh. *loc. cit. n. 153.* Garc. p. II. c. 5. n. 7. citans Hojed. Abb. & c. Item locum non habet in legitime dispensato ad plura, qui illa recipit non canonicè; licet enim is male agat recipiendo illa sine titulo canonico, non tamen incurrit dictam pœnam, quòd plura simul obtineat, cum ad hoc habeat dispensationem. Pirh. *loc. cit.* Garc. *nu. 18.* citans Hojed. *de incomp. p. 1. c. 17. n. 29.* Tusch. *concl. 69, lit. B. à n. 37.* Butrium

inc. dudum, de Elect. qui tamen id limitat, ut procedat, si dispensatio concessa ad obtinenda, & hæc dein obtineantur non canonicè; secus si concessa ad jam obtenta, eò quòd si ea obtenta non canonicè, dispensatio ad ea simul retinenda sit subreptitia, ob non expressum in ejus impetratione vitium eorum, adeoque ad nihil proficit. Limitat etiam, ut procedat, si dispensatio concessa simpliciter ad obtinenda; secus si concessa cum hac clausula, seu sub hac conditione: *si aliàs canonicè conferantur*; eò quòd tunc, si conferantur non canonicè, deficiat conditio & forma expressa in dispensatione, adeoque ea nihil proficit. Quam tamen secundam limitationem improbat Garc. *n. 28.* cum Hojed. Tusch. *II. cit. & c.* eò quòd dicta clausula non inducat formam & conditionem, sed sic expressio illius, quòd tacitè inest: ut Thom. Sanch. *de matrim. l. 2. d. 11. n. 18. & l. 3. d. 33. n. 3.* quin & juxta Gomez. *ad reg. de Annal. q. 14.* dispensatio subreptitia & insufficientis excuset assequentem secundum curatum à dicta pœna; quòd tamen intelligendum sibi videri, ait Garc. *n. 22.* nisi subreptio & insufficientia dispensationis esset clara. Neque dicta pœna locum habet in obtinente plures parochiales cum dispensatione, dum is ipso jure eas perdidit ob non promotionem intra annum vel aliàs. Garc. *n. 25.* citans Nav. *conf. 12. de rescrip. à n. 12.* Neque denique locum habere videtur dicta pœna inhabilitatis in retinente uniformia sub eodem texto, aut aliàs incompatibilia; eò quòd pœna in dicta *Extravag.* statuta extendi non debeat ad ibi non expressa. Garc. *n. 30.* quamvis enim *nu. 31.* dicat, retinentem talia duo uniformia sub eodem texto vel aliàs incompatibilia sine legitima dispensatione sit indignus & ineligibilis, juxta *c. dudum, de Elect.* non tamen verè dici possit irregularis, ut perperam Mandos. *de irregul. l. 3. c. 4.* & Henriq. *in sum. l. 14. c. 9. §. 1.* cum id in jure expressum non sit; imò, ut Garc. *num. 33.* ut non sit ita inhabilis, ut collatio seu provisio ei facta sit nulla. Econtra locum habet dicta pœna inhabilitatis uti & amissionis, non tantum, ubi retinetur duo curata, aut curatum cum dignitate, personatu, vel officio habentibus curam animarum, saltem fori contentiosi; sed sufficit retinere curatum, sive strictè, sive largè tale cum dignitate, personatu, vel officio sine ulla cura, vel duas dignitates, personatus, officia sine cura; aut dignitatem cum personatu vel officio sine cura. Garc. *n. 24.* citans Staphil. *de lit. gratia. tit. de var. mod. vacationis §. tertius vacationis modus.* Navar. *in c. si quando, de rescrip. excep. 6. num. 5.* Mandos. *in reg. 1. Cancell. Azor. p. 2. l. 6. c. 13. q. 1.* Pirh. *n. 150.* citans Barbos. contra Hojed. & alios tenentes, non habere locum dictas pœnas, dum retinetur personatus vel dignitas absque cura cum curato.

Quæstio 125. An, & qualiter dimittendum præhabitu, ut evitetur hæc pœna amissionis utriusque & inhabilitatis?

Respondeo: præter dicta supra de tempore, quo facienda hæc dimissio, esse dimittendum sub publico testimonio verbaliter, realiter, & cum effectu, ut inquit *Extravag. execrabilis*. quo jure in præfens utitur Ecclesia, ut Azor. *loc. cit.* & hanc sententiam in rigore esse veram, quia verba illa *Extravagantis* sunt clara, ait Garc. *nu. 41.* cum Zerolo. *in pr. p. 1. v. benef. §. 3.* Nihilominus, saltem